

Sygn. akt III KO 110/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **J. S.**

oskarżonego z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,

w dniu 5 listopada 2019 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w W.

o przekazanie sprawy o sygn. akt II K (...)

innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości

na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*,

p o s t a n o w i ł :

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 października 2019 r. Sąd Rejonowy w W. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy o sygn. akt II K [...], do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. W przekonaniu Sądu w sprawie tej występują okoliczności, które w odczuciu społecznym mogą stwarzać wątpliwości co do jej obiektywnego rozpoznania. Wskazał na to, że oskarżony złożył wnioski o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Rejonowego w W. – zarzucając im ogólnie brak bezstronności, zaś w odniesieniu do konkretnych sędziów – formułując określone zarzuty. Zauważył ponadto, że przed Sądem Rejonowym w W. toczyło się wiele spraw z udziałem oskarżonego i znaczna ich część, z uwagi na wyłączenie wszystkich sędziów, została przekazana innemu, równorzędnemu sądowi.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w W. nie zasługuje na uwzględnienie.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego podkreśla się wyjątkowy charakter instytucji ustanowionej w art. 37 k.p.k., która stanowi odstępstwo od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy. Z tego względu wspomniany przepis musi być wykładany restryktywnie, albowiem nadmierne jego wykorzystywanie może podważać zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów (zob. *postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2018 r., IV KO 41/18, LEX nr 2498080; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 54/18, LEX nr 2508529*).

Za „dobro wymiaru sprawiedliwości” w rozumieniu art. 37 k.p.k. należy wprawdzie rozumieć m.in. potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów i bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy, jednak konieczność taka musi wynikać z istotnych oraz realnych okoliczności, zagrażających ww. standardom rzetelnego procesu karnego. W żadnym razie nie zalicza się do nich jedynie subiektywne przekonanie oskarżonego o braku bezstronności sądu, choćby nawet zostało wyrażone w licznych wnioskach o wyłączenie sędziów, w tym także zawierających pomówienia czy zniewagi (zob. *postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2017 r., IV KO 28/17, LEX nr 2281270; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1995 r., II KO 51/95, OSNKW 1996/1-2/6*).

Z oczywistych względów, wynikających z istoty sprawowania wymiaru sprawiedliwości, nie wpisuje się w omawianą przesłankę fakt, że przed Sądem Rejonowym w W. toczyły się wielokrotnie sprawy J.S., w których nierzadko dochodziło do wyłączenia z orzekania wszystkich sędziów ww. Sądu. W praktyce orzecniczej sądów nie jest rzeczą nadzwyczajną okoliczność rozpoznawania różnych spraw tej samej osoby. Gwarancjami bezstronności w takich sytuacjach są unormowania zawarte w art. 40 – art. 44 k.p.k. Jeżeli zatem w niniejszej sprawie, z powodu wyłączenia sędziów, rozpoznanie sprawy w Sądzie Rejonowym w W. nie będzie możliwe, przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu nastąpi w trybie art. 43 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

